

Delavnica: »Razpisni mehanizmi – drugi del«

Zapis povzetka rezultatov delavnice

Datum delavnice: 21. 11. 2019

Lokacija: Ministrstvo za kulturo

Število udeležencev: 35

Na delavnici so bili prisotni tako zaposleni na Ministrstvu za kulturo, kot tudi zunanji deležniki. V uvodni predstavitvi delavnice sta udeležencem primere dobrih praks priprave razpisov predstavili Erika Lenčič Stojanovič, vodja Službe za nevladne organizacije na Ministrstvu za javno upravo, in Tina Divjak, vodja zagovorništva na Centru za nevladne organizacije Slovenije (CNVOS).

Predstavitvam dobrih praks je sledilo delo v skupinah. Udeleženci so najprej povzeli in zabeležili informacije, ki so se jim najbolj vtisnile v spomin v povezavi s predstavljenimi dobrimi praksami na področju razpisnih mehanizmov. Najpogosteje so navajali:

- dajanje prednosti vsebini pred birokracijo,
- pavšali, brez pregledovanja računov – bistvo so rezultati,
- jasna merila razpisa in njihova usklajenost s cilji,
- javna posvetovanja pred razpisi z NVO-ji in člani ministrstva,
- razpisi so lahko razpisani prej kot sedaj in ne šele, ko je sprejet proračun tistega leta, saj so proračuni dvoletni,
- partnerski odnos med financerjem in izvajalcem – zaupanje med obojimi,
- upoštevanje ciljev razpisa s strani ocenjevalcev,
- razumljiv jezik razpisa,
- fleksibilnost razmišljanja in širina javne uslužbenke,
- spoznanje, da revizorji marsikdaj nimajo pravnih podlag za preverjanje, ampak delujejo na podlagi prepričanj, kako bi naj bilo prav,
- daljše/večletne pogodbe,
- preseganje vrtičkarske logike po področjih.

V nadaljevanju je vsaka od skupin razmišljala o določenem vidiku razpisnih mehanizmov, ki bi ga bilo mogoče izboljšati ter o prvih korakih, ki bi jih bilo mogoče storiti takoj, in ki bi prispevali k uresničenju teh predlogov.

Ena od skupin je tako razmišljala o razpisih, ki se nanašajo na **več prekrivajočih/dopolnjujočih področij** oz. razpisih za **transdisciplinarna področja**. Ugotovili so, da gre za novost na področju kulture. Cilji razpisa bi morali biti usklajeni s situacijo na terenu, želijo pa si, da bi nastali v sodelovanju z deležniki, in sicer s pomočjo odprtega dialoga z vsemi potencialni subjekti. Prvi korak v tej smeri bi lahko bil, da MK pripravi

definicijo področja in organizira srečanje z deležniki. Tovrstni razpisi bi morali imeti še posebej jasno določene upravičence, pogoje sodelovanja in merila. Komisijo v primeru tovrstnih razpisov bi moralo sestavljati več članov, ki so eksperti v posamezni stroki. Hkrati bi morali zagotoviti uravnoteženost članov komisije glede na različne stroke. Druga možnost na področju komisije pa bi bil en zunanji selektor oz. umetniški svetovalec za program, ki poda predlog strokovnemu svetu, katerega funkcija je mandatna. Udeleženci so omenili tudi pomembnost ureditve pravnih podlag za tovrstne razpise in pomen medsektorskega sodelovanja.

V drugih dveh skupinah so razmišljali o tem, kako bi lahko razpisne postopke naredili **hitrejšje in enostavnejše**. V eni od teh skupin so bili mnenja, da je prvi pogoj za to nujnost elektronskih razpisov, ki dobro delujejo. Ob tem so menili, da je aplikacijo »e-MA« treba celovito prenoviti. Elektronske razpise je kot pot k hitrejšim in enostavnejšim razpisom navedla tudi druga skupina z enako temo. K hitrosti in enostavnosti bi po njihovem mnenju prispevalo tudi to, da se razpisi objavijo najkasneje do konca maja (da se lahko začnejo izvajati 1. januarja naslednje leto). Obrazci za različna umetniška področja bi morali biti poenoteni in poenostavljeni. Navodila za pripravo vsebin in finančnega načrta pa bi morala biti bolj jasna. Razpise bi naredila hitrejšje tudi sprememba ZUJIK-a, ki bi preprečila taktiziranje prijaviteljev pri dopolnjevanju vlog. Za slednje se je v razpravi kasneje izkazalo, da niti ne zahteva spremembe zakona, pač pa je omejitve glede dopolnil mogoče napisati v sama navodila razpisa. Udeleženci so se strinjali, da se dovolijo samo dopolnitve vloge v tistih delih, ki ne vplivajo na vsebinsko oceno vloge. Predlagali so tudi, da ministrstvo predstavi osnutek razpisa, ki sledi ciljem, določenim v NPK. Ta osnutek pa se v dialogu (pisna komunikacija in delavnica) z javnostjo nato ustrezno preoblikuje. Ta vidik je omenila tudi druga skupina, ki je prav tako razmišljala o hitrejših in enostavnejših razpisih. Omenili so še, da bi razpise poenostavili tudi pavšala in predplačila – prvi konkretni korak nasproti bi bil sestanek z vodjo zagovorništva na CNVOS, nato bi sledil posvet pri finančni službi MK (dogovorjene ukrepe bi lahko uvedli že letos). Druga skupina, ki je razmišljala o hitrejših in enostavnejših razpisih, je kot ukrepe omenila še, da bi bilo za nekatera področja (film) bolje, da so razpisi izvedeni večkrat letno. V tej skupini so sicer omenjali potrebo po večji jasnosti v opredelitvi ciljev, navodil in kriterijev razpisa, kakor tudi obrazložitev v odločbi. Pomemben dejavnik za to pa so tudi jasno definirani cilji v NPK.

Naslednja skupina je razmišljala, kako bi bilo mogoče **izboljšati obstoječe kriterije kakovosti posamezne prijave**. Udeleženci so predlagali javne razprave o izboljšanju kriterijev razpisov, na katerih bi sodelovali tako zaposleni na Ministrstvu kot javnost. Navajali so, da je za izboljšane kriterijev pomembna tudi jasnost ciljev. Menijo, da bi ti morali biti ne toliko vsebinski ampak bolj formalni – npr. projekti, ki nagovarjajo širšo publiko, projekti, ki dvigajo ugled kulture. Tovrstni cilji bi omogočali, da prijavitelji zadostijo pogojem, vendar ne omejujejo ustvarjalnosti. K izboljšanju kriterijev bi po njihovem mnenju prispevala tudi analiza obstoječih razpisov, priprava pavšala za nadaljnje financiranje, ugotavljanje stroškov

dela zaposlenih in samozaposlenih. Ocenjevanje bi moralo upoštevati tudi preteklo delo in reference prijaviteljev. Kriteriji bi se morali nanašati tudi na metodologijo/korake procesa in predstavitev problema in rešitve. Ob tem so še zapisali, da bi komisija morala biti vključena v oblikovanje kriterijev.

Spet druga skupina je razmišljala o **preoblikovanju procesa priprave** razpisa. Predlagali so periodično financiranje raziskav pozitivnih razpisnih praks na ostalih ministrstvih in mednarodno. Predlagali so tudi, da se po vsakem razpisu izvede evalvacija s strani terena in s strani uradnikov. Komisija bi lahko sodelovala pri izboljšanju razpisov s konkretnimi predlogi glede na ocenjevanje v preteklem letu. Pred vsakim razpisom bi uvedli posvet ministrstva z NVO. Proces bi preoblikovali tudi s poenostavitvijo in poenotenjem obrazcev, da se obrazci letnih in večletnih razpisov ne razlikujejo. Obrazci postprodukcije bi morali po njihovem mnenju biti poenostavljeni kot obrazci za produkcijo. Želeli bi si tudi objavo letne časovnice razpisov, ki bi bila objavljena na začetku leta.

Zadnja skupina pa je razmišljala o možnostih **poenotenja razpisnih mehanizmov**. Razpisne mehanizme bi poenotili z uvedbo pavšala, ki pa bi upošteval tudi posamezne specifikke. Predlagajo uvedbo standardnega stroška na enoto, in sicer tudi za fizične osebe (normirani ali realni stroški). Na podlagi evalvacij, kulturne politike in predhodnih posvetovanj z izvajalci (delavnice) bi postavili jasne prioritete in na podlagi zastavljenih ciljev oblikovali javne ciljne pozive ali javne ciljne razpise. Poenotili bi tudi rok za izplačila in ga skrajšali. Za posamezne razpise bi uvedli možnost intervjuja (razlike v spretnosti pisnega izražanja). Omenili so tudi jasnost, preglednost in ažurnost spletne strani (posebni naslovi) na kateri so objavljeni razpisi.